

[Handelsministeren.]

sinder af Landarbejdere vil være fuldkommen uden Beskæftigelse i disse Egne den Dag, der ikke dyrkes Sukkerroer mere.

Nu kan man naturligvis lade haant om dette mere eller mindre, efter som man er indstillet. Man kan opstille alle sine Principper paa Rad og hævde, at det vilde være ganske urimeligt at fravige disse. Men der er dog ogsaa noget, der hedder at tage Hensyn til de øjeblikkelige Forhold og de Mennesker, der berøres af, at Forholdene har formet sig saa ugunstigt, som Tilfældet er her.

Det kan ikke nytte noget at sige til Landarbejdere i de paagældende Egne, at de kan gaa andetsteds hen for at faa noget at bestille. Der er ingen Plads for dem nogetsteds. Hvis de vil henvende sig til det ærede Medlem Hr. Pinstrup, der nu har været heroppe og luftet sine Principper — for øvrigt paa en forkert Maade —, hvis de vilde henvende sig til det ærede Medlem og spørge, om han var i Stand til at anvise Arbejde, vilde han maaske holde en Frihandelstale for dem og sige til dem, at det vilde stride mod hans Princip og dybeste Overbevisning overhovedet at række dem en hjælpende Haand.

Derfor henvender de sig fornuftigvis heller ikke til det ærede Medlem; de gaar andetsteds hen med deres Bekymringer. Og jeg glæder mig over den Tilslutning, som det viser sig, mit Forslag har faaet her i Tinget og formentlig derfor ogsaa vil faa i det andet høje Ting.

Men ogsaa mange Fabriksarbejders Interesser er knyttet til Sukkerproduktionen. Der findes mange Fabrikker rundt omkring i Landet, og de Arbejdere, der gennem mange Aar har været beskæftiget hele Aaret eller en Del af Aaret paa disse Fabrikker, vil være ude af Stand til at faa Arbejde andetsteds. Man kan dog fornuftigvis ikke være fuldkommen ligegyldig overfor disse Menneskers Skæbne, for, om der er Mulighed for at anvise dem Arbejde andetsteds eller ikke.

Ogsaa mange Havne har store Indtægter af Sukkerproduktionen. Og disse Havne, Stege, Assens, Maribo, Nykøbing F., vil være overordentlig vanskeligt stillede den Dag, Produktionen hører op, den Dag, da Udsibningen af Varer fra Sukkerroedyrkingen ikke længere kan finde Sted.

Mange Interesser er saaledes knyttede til denne Virksomhed, der er oparbejdet her i Landet gennem mange Aar. Men der er ogsaa en almindelig Landbrugsinteresse knyttet til Sukkerproduktionen. Efter min Op-

fattelse er det en meget forkert Betragtning, det ærede Medlem Hr. Pinstrup lægger til Grund for sin Stilling til Spørgsmaalet.

Danmark har praktisk taget for hele sin Landbrugsproduktion kun to Markeder: det engelske og det tyske. Vi kan producere Flæsk, Smør og Æg og Kreaturer. Tyskland aftager vore Kreaturer for de allerflestes Vedkommende, og det er en Livsbetingelse for os at faa vore Kreaturer afsat paa det tyske Marked. Tyskland aftager en Fjerdepart af vor Smørproduktion. Men hele vor Flæskeproduktion, de tre Fjerdeparter af Smørproduktionen og saa at sige hele Ægproduktionen gaar til Storbritannien. Det er de to Markeder, vi har, vor hele Landbrugsproduktion er ensidig, og enhver kan da sige sig selv, at det kan ikke være i det samlede Landbrugs Interesse at gøre det Kvantum af Smør og Flæsk, vi skal eksportere, større, end det i Forvejen er. Det kan da fornuftigvis ikke være urigtigt, at vi gør os Anstrengelser for at opretholde denne Gren af Landbrugets Produktion, som der her er Tale om, at vi producerer det Sukker, som Landet har Brug for, hverken mere eller mindre; det er vi i Stand til og har gjort i mange Aar.

Altsaa, set fra et almindeligt Landbrugs-synspunkt er det urimeligt ikke i en Krisetid som den, vi nu er inde i, at ville yde Sukkerroedyrkerne en Haandsrækning, for at denne gamle Produktion kan opretholdes.

Det er jo heller ikke noget ukendt, at man i Krisetider hjælper snart her, snart der, og Venstre har selv Gang paa Gang været med til at hjælpe. Det er nævnt — jeg kan nævne det igen, for det er nemlig rigtigt at nævne det ved en Lejlighed som denne —, at for ikke ret længe siden ydede Venstre sin Tilslutning til, at der blev givet en 3-aarig Bevilling til en Kartoffelmølsfabrik, endog en meget lille Fabrik,ovre i Jylland, ved Brande, en Andelsvirksomhed, der var kommet i Vanskeligheder, en Fabrikvirksomhed, der sandelig ikke landbrugsmæssigt i Øjeblikket har nogen afgørende Betydning; dens Produktion er saa ringe, at det ikke paa nogen Maade kan siges, at dens landbrugsmæssige Betydning kan komme i Betragtning, naar Staten skal til at yde direkte Tilskud.

Men hele Venstre, saa vidt jeg ved, ydede Tilslutning til, at denne Fabrik i 3 Aar faar et Statstilskud for at kunne holde sin Produktion oppe, og med den Begrundelse, at det var den sidste Fabrik af den Art, vi har her i Landet, og at det formentlig kunde være af Interesse at opretholde denne